

คุณภาพชีวิตแรงงาน ในระบบบุญนิยม

ศึกษากรณี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

โดย

นายเพชรตินฟ้า ดิศโยธิน

ตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน ๖ว

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการแรงงาน ๖ว

สำนักงานแรงงานจังหวัดหนองบัวลำภู สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงแรงงาน

1 12.05.6
18748
2546

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

08197

คุณภาพชีวิตแรงงาน ใน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตแรงงานในระบบบุญนิยม มุ่งศึกษาว่าแรงงานในระบบบุญนิยม มีระดับคุณภาพชีวิตอย่างไร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นกรรมการและพนักงานของสถานประกอบการในระบบบุญนิยม จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่า

แรงงานมากกว่าร้อยละ๙๐ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เห็นได้จากการที่มีความพึงพอใจในสภาพงานของตน และได้บรรลุเป้าหมายของชีวิตในการที่มีโอกาสปฏิบัติธรรมเพื่อพัฒนาจิตวิญญาณ การดำรงชีพโดยยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง การบริโภคอาหารมังสวิรัตและเป็นอาหารไร้สารพิษจากเครือข่ายชุมชนชาวอโศก ทำให้มีความสมบูรณ์พร้อม ทั้งทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้การขัดเกลาตนเองให้เป็นผู้มีความสันโดษ ไม่ยึดติดวัตถุยอมทำให้เสียประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างเต็มที่ หากมีการขยายผลการประกอบการระบบบุญนิยมให้แพร่หลายในวงกว้าง เกิดชุมชนบุญนิยมในทั่วประเทศของสังคม ย่อมมีส่วนผลักดันให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาสังคมคุณภาพ สังคมแห่งमानฉันทและเอื้ออาทร นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทยได้

คำนำ

การวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตแรงงานในระบบบุญนิยม เป็นการศึกษาเพื่อประกอบการทำผลงานในการประเมินบุคคล เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ ระดับ ๗ ในตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน ๗ สังกัดสำนักงานแรงงานจังหวัดหนองบัวลำภู สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงแรงงาน

แรงงานในระบบบุญนิยม เป็นกลุ่มจำนวนเล็กน้อยถ้าเปรียบเทียบกับแรงงานทั้งหมด(ทั้งในและนอกระบบ) แต่ปรากฏว่า ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา กลุ่มแรงงานในระบบบุญนิยม มีศักยภาพนำการเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่สังคม กล่าวคือได้ก่อให้เกิดการบูรณาการด้านต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างสุขภาพ การพึ่งตนเอง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดองค์ประกอบของบ้านเมืองน่าอยู่ การป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เป็นการเสริมและเติมเต็มให้กับสังคม ในส่วนที่แรงงานในกระแสหลัก หรือ แรงงานที่อยู่ในกระแสระบบทุนนิยม ไม่สามารถตอบสนองได้หรือทำไม่ได้แต่ไม่เต็มที

จากข้อมูลเบื้องต้น เป็นเหตุให้ผู้วิจัยต้องการทราบถึง ระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานในระบบบุญนิยม ถึงแม้จะเป็นเรื่องใหม่สำหรับหลายๆท่าน แต่เชื่อว่าจะเป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศในยุคบูรณาการ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรได้มีการวิจัยในแง่มุมอื่นๆต่อไปอีก เพราะประเด็นเรื่องแรงงานในระบบบุญนิยมยังมีความกว้างและลุ่มลึกอีกมาก และขอให้ช่วยกันชี้แนะเพื่อการศึกษาในโอกาสต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับคำแนะนำไว้ด้วยความยินดียิ่ง

นายเพชรดินฟ้า ดิศโยธิน

พฤศจิกายน ๒๕๔๖

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตแรงงานในระบบบุญนิยม ซึ่งสำเร็จลุล่วงไปได้เพราะความร่วมมือจากหลายๆฝ่าย ได้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ข้าราชการหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน จังหวัดหนองบัวลำภู บุคลากรในสถานประกอบการในระบบบุญนิยมในกรุงเทพมหานคร ที่ได้ตอบแบบสอบถามและให้การสัมภาษณ์ และผู้ที่สนับสนุนการค้นคว้าข้อมูล ได้แก่ ชาวชุมชนบุญนิยมจังหวัดอุดรธานี ที่สนับสนุนจนทำให้รายงานกรณีศึกษานี้สำเร็จเรียบร้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์จันทร์จรัส สอนนิลาต(หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จังหวัดอุดรธานี)ที่ช่วยแนะนำแนวทางการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

ผู้วิจัย ขอมอบคุณความดีที่เกิดขึ้นนี้ แก่ผู้มีส่วนร่วมทำให้ผลงานชิ้นนี้บังเกิดขึ้น ณ โอกาสนี้

นายเพชรดิ้นฟ้า ดิศโยธิน

พฤศจิกายน ๒๕๕๖

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
บทที่ ๑	บทนำ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑ - ๓
บทที่ ๒	ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๔-๒๓
บทที่ ๓.	ระเบียบวิธีวิจัย กรอบแนวคิดในการศึกษา สมมติฐาน รูปแบบการวิจัย นิยามศัพท์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมเก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๔-๒๗
บทที่ ๔	การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสอบถาม ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๒๘ - ๕๗
บทที่ ๕.	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ สรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร	๕๘ - ๖๑
บรรณานุกรม		๖๒ - ๖๓
ภาคผนวก		
ประวัติของผู้วิจัย		

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงผลการดำเนินธุรกิจ ของสถานประกอบการในระบบบุญนิยม	๕๐
ตารางที่ ๒ แสดงประเภทสินค้าและประเภทธุรกิจ	๕๐
ตารางที่ ๓ แสดงระดับของพนักงานและอัตรารายได้	๕๐
ตารางที่ ๔ แสดงช่วงเวลาการทำงาน ช่วงเวลาพักและช่วงเวลาการประชุม	๕๑
ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนกรรมการ พนักงานและอาสาสมัคร	๕๑
ตารางที่ ๖ แสดงกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเครือข่ายบุญนิยมทั่วประเทศ	๕๒
ตารางที่ ๗ เปรียบเทียบปรัชญาของระบบทุนนิยมกับระบบบุญนิยม	๕๓
ตารางที่ ๘ เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างบุญนิยมและทุนนิยม	๕๔
ตารางที่ ๙ เปรียบเทียบอุดมการณ์ระหว่างบุญนิยมกับทุนนิยม	๕๕
ตารางที่ ๑๐ เปรียบเทียบการดำเนินชีวิตระหว่างบุญนิยม กับทุนนิยม/บริโภคนิยม	๕๖
ตารางที่ ๑๑ แสดงความเกี่ยวข้องขององค์กรบุญนิยม	๕๗